

A rendőrség

Mint a legtöbb, centralizált kormányzati rendszerű országban, a rendőrség Magyarországon is a belügyminisztérium keretei között tevékenykedett. A rendőrség felett végső soron a belügyminiszter gyakorolta a felügyeletet, helyettesén, az országos főkapitányon keresztül. A német megszállás előtt 1943-ig a belügyminisztériumnak 18 osztálya volt, ezek közül három foglalkozott közvetlenül rendőrségi ügyekkel:

1. a VI. rendőrségi osztály, vezetője Horváth Dezső. Két alosztálya volt: VI/a rendőrségi alosztály és VI/b csendőrségi szolgálati alosztály, Fráter Iván, illetve Vadász István csendőr ezredes vezetésével;
2. VII. közbiztonsági osztály, vezetője Pásztóy Ámon. Három alosztálya volt: VII/a közbiztonsági alosztály, VII/b egyesületi alosztály és VII/c Külföldiek Ellenőrző Országos Központi Hatóság, Benczúr-Ürmössy Gábor, Páskándy János, illetve Siménfalvy Sándor vezetésével;
3. VIII. rendőri büntető osztály, vezetője Tersztyánszky Jenő.²⁵

Keresztes-Fischer ezeken az osztályokon keresztül ellenőrizte a rendőrséget és a csendőrséget. Rendőrségi ügyekben közvetlen alárendeltje Éliássy Sándor, budapesti rendőrfőkapitány volt. Mint a Magyar Királyi Rendőrség Budapesti Főkapitányságának vezetője Éliássy politikai szervek széles hálózata felett gyakorolt ellenőrzést, melyek közül a zsidókérdés szempontjából messze legfontosabb a politikai rendészeti osztály volt.

A német megszállás előtti években a politikai rendészeti osztályt viszonylag mérsékelt emberek irányították, köztük Kálnay Gyula és Sombor-Schweinitzer József.²⁶ Ebben az időszakban elsősorban nem a zsidókérdéssel foglalkoztak; az arisztokrácia és a dzsentri uralma alatt álló félfasiszta rendszert a szélsőjobb- és szélsőbaloldaltól akarták megvédeni. Rajta tartották szemüket nemcsak az illegális Kommunista Párt tagjain és a vele rokonszenvezőkön, de a legális Nyilaskeresztes Párton is.

Az 1943. évi átszervezések nyomán a VI. osztály új neve – változatlanul Horváth vezetésével – rendőrségi osztály lett. (A megszállás után Laszner Zoltán vette át a vezetését.) A csendőrségi szolgálati alosztályt pedig önálló, XX. csendőrségi szolgálati osztállyá szervezték Pinczés Zoltán csendőr ezredes parancsnoksága alatt.

A német megszállás után a belügyminisztérium néhány részlegének gyökeresen megváltozott feladatköre; a zsidókérdés „megoldására” állították őket. A VII. osztály, amelynek élére Király Gyula csendőr alezredes neveztek ki, fontos szerepet játszott ebben a kampányban.²⁷ Döntő